

MOCIÓ PER GARANTIR LA QUALITAT DEL SERVEI MUNICIPAL D'ATENCIÓ DOMICILIÀRIA A L'HOSPITALET I ELS DRETS LABORALS DE LES SEVES TREBALLADORES

Atès que el Servei d'Atenció Domiciliària és un servei bàsic de competència municipal, que forma part de la Cartera de Serveis Socials, com a prestació garantida.

Atès que el Servei d'Atenció Domiciliària (SAD) és un conjunt organitzat i coordinat d'accions, serveis i tècniques d'intervenció professional, consistents en l'atenció personal, domèstica, de suport psicosocial i familiar i relacions amb l'entorn.

Atès que l'Ajuntament de l'Hospitalet reconeix a la seva presentació pública del SAD que totes les intervencions del personal professional hauran d'estar realitzades, programades, supervisades i avaluades per personal professional qualificat.

Atès que aquest servei (SAD) està adreçat a la correcta atenció de les persones més vulnerables del nostre municipi, podent sol·licitar aquest servei les persones en situació de dependència amb grau i nivell que contempla la implementació de la Llei 39/2006, de 14 de desembre, de Promoció de l'Autonomia Personal i Atenció a les Persones en Situació de Dependència (BOE 299, 15/12/2006). Podent-lo sol·licitar també les persones i/o unitats de convivència amb manca d'autonomia personal, que es troben per motius físics, psíquics o socials, amb greus dificultats per poder realitzar les tasques habituals de la vida quotidiana. És a dir, aquest servei està destinat principalment, a les persones que viuen soles i no tenen suport social i/o familiar, per atendre les seves necessitats bàsiques o que viuen amb altres persones que no poden atendre aquestes necessitats.

Atès que la finalitat d'aquest Servei d'Atenció Domiciliària és millorar el benestar de les veïnes ateses i el del seu entorn més proper, cobrint les seves necessitats bàsiques per a la vida quotidiana.

Atès que el Servei d'Atenció Domiciliària, dins de la cartera de serveis d'aquest Ajuntament, es fonamenta legalment en la Llei 39/2006 de 14 de desembre de Promoció de l'Autonomia Personal i Atenció a les Persones en Situació de Dependència i en la Llei 12/2007 de Serveis Socials.

Atès que al llarg dels últims anys, aquest servei ha passat de ser de gestió directa (dut a terme per treballadores municipals), a ser un servei externalitzat mitjançant contractació pública i desenvolupat per empreses privades.

Atès que aquesta gestió externalitzada del Servei d'Atenció Domiciliària ha suposat el distanciament de les treballadores familiars dels equips municipals d'Atenció Primària de Serveis Socials de l'Ajuntament, amb la consegüent descoordinació i manca de comunicació entre professionals que atenen als mateixos usuaris i usuàries, dins d'un servei municipal.

Atès que existeix una exigència de formació a les treballadores familiars, però que durant els últims anys, la professió, forçadament feminitzada, amb una immensa majoria de dones a la plantilla, ha patit la precarització constant de les seves condicions laborals.

Atès que actualment a la plantilla que dóna servei d'Atenció Domiciliària a l'Hospitalet, hi ha 227 treballadores i es dóna servei a més de mil usuaris/es al municipi (1.350 durant el mes de març de 2017). Tot i que aquesta xifra varia constantement segons la realitat de les veïnes i veïns de l'Hospitalet i la seva demanda.

Atès que aquest servei municipal s'ofereix amb la fórmula del co-pagament, fixant el preu públic un import de mercat (l'any 2017) de 20,56€, licitant-se el mateix servei amb un import per sota d'aquest preu: 18,06€ (IVA exclòs), però bonificant l'Ajuntament fins al 35% del total d'aquest import, per a les rendes més altes (5 vegades o més d'IRSC).

Atès que a 2 de març de l'any 2017, el perfil del contractant del Servei de Contractació Pública de l'Ajuntament de l'Hospitalet ha publicat els plecs tècnics i administratius del nou concurs d'adjudicació del SAD, per a un període de 24 mesos (prorrogable 2 anys més), amb el número d'expedient AS-076/2016 i per un valor estimat del contracte de 28.615.956,58 euros desglossats en:

- a) Període contractual (24 mesos): 11.923.315,24 euros (5.961.657,62 euros anuals)
- b) Pròrrogues previstes (24 mesos): 11.923.315,24 euros
- c) Modificacions previstes: 4.769.326,10 euros (màxim 20% del pressupost total):
  - 2.384.663,05 euros, que és l'import màxim per a modificacions al llarg del període contractual inicial.

- 2.384.663,05 euros, que és l'import màxim per a modificacions al llarg de les eventuais pròrrogues.

Atès que el contingut dels plecs de condicions de l'esmentat concurs públic afecta directament a la qualitat del servei, crea el marc de relacions entre persones usuàries i treballadores familiars i determina les dinàmiques de treball, podent arribar fins i tot a condicionar i prioritzar qüestions com el temps d'atenció i el càlcul econòmic de les mateixes, per sobre de la filosofia d'acompanyament i suport físic i socioemocional, a les persones més vulnerables del municipi.

Atès que l'Ajuntament de l'Hospitalet va aprovar la 'Moció en suport a l'iniciativa ciutadana per un salari digne *anem a mil*' el 31 de maig de 2016, adreçada a "treballar amb les empreses del municipi i les empreses que es presentin a licitacions públiques, per tal de millorar les condicions salarials dels treballadors i treballadores amb sous més baixos, per tendir al mínim de 1.000 euros". En aquest sentit, es va comprometre a "estudiar i si s'escau adoptar les mesures normatives que incentivin les empreses subcontractades o receptores de recursos municipals, a adoptar el SM de 1.000€ entre el seu personal contractat, sempre que sigui compatible amb altres mesures socials", essent més del 20% dels contractes dins del SAD d l'Hospitalet, uns 50% per sota d'aquest salari degut a contractacions per 20-25 hores setmanes. Unes noves contractacions de jornades reduïdes que augmenten a mesura que es van jubilant les treballadores més veteranes del servei.

Atès que als plecs de condicions trobem determinats punts que poden suposar el deteriorament de la qualitat del servei i de l'atenció, de la que ha de ser una prestació garantida, dins de la cartera de serveis municipals, i que inclou també clàusules que poden suposar l'origen de la precarietat laboral del personal extern, però que presta un servei municipal, com ara:

- Computar 1 hora de servei davant la facturació de l'empresa concessionària i els usuaris/es, però especificant que es descomptaran 10 minuts per cada hora, en concepte de desplaçament, derivant això en un greuge comparatiu entre les persones usuàries, en funció del seu horari de serveis ja que si es tracta d'un servei intensiu de 5 hores, només es resten 10 minuts de trasllat total, mentre si el servei es distribuís en 1 hora diària, es restarien 50 minuts a les 5 hores assignades setmanalment. Aquest càlcul mig també deixa fora del còmput de temps necessari dels desplaçaments, la pujada d'escales als edificis sense ascensor, l'orografia de determinats barris de la ciutat amb molta pendent o els problemes dels usuaris/es per obrir la porta del seu

propi domicili, per manca de mobilitat o de problemàtiques relatives a malalties mentals o derivades de l'edat.

- La lliure elecció d'horari per part dels usuaris/es, com a criteri promogut des de l'Ajuntament, creant un efecte embut en determinades franges horàries que dificulten la coordinació i gestió del servei, forçant la contractació precària de jornades reduïdes per poder complir amb els horaris sol·licitats, amb la conseqüent precarització del sou de les treballadores. (Un 20-22% del conjunt de la plantilla, tenen contractes de 20-25 hores setmanals, a jornada partida i amb plena disponibilitat horària). Tanmateix, això provoca que l'expectativa generada de la promesa d'un horari concret, per part de l'Ajuntament i la impossibilitat d'acompliment per part de l'equip, comporta com a conseqüència el descontent inicial de l'usuari/a, dificultant molt la gestió del servei i generant múltiples incidències i queixes.
- No diferenciar les tasques de dos perfils professionals diferents, com són les auxiliars de la llar i les treballadores d'atenció domiciliària, barrejant tasques i funcions i creant un marc d'inseguretat laboral, no definint clarament quines són les tasques de cadascun d'aquests perfils professionals.
- No especificar en quins casos ha d'assumir l'empresa el cost dels desplaçaments, com a conseqüència dels serveis d'acompanyament de l'usuari/a i la forma d'abonament dels mateixos a la treballadora familiar que assumeix el cas.
- La manca d'un ràtio treballadora/usuàries per tal de garantir la necessària qualitat i cobertura adient del Servei d'Atenció Domiciliària.

Atès que els mateixos plecs tècnics i administratius de condicions del concurs, publicats al març de 2017, no respecten alguns dels mínims marcats al IV Conveni Col·lectiu d'Empreses d'Atenció Domiciliària de Catalunya, com ara:

- La inclusió de tasques als plecs, fora de l'àmbit professional de les Treballadores d'Atenció Domiciliària, com ara ensenyar l'ús d'electrodomèstics i de dispositius electrònics, cures mèdiques, tallar ungles, cosir i/o rentar cortines, afaitar... quan el IV Conveni Col·lectiu

d'Empreses d'Atenció Domiciliària només engloba com a tasques pròpies de la professió: "la Higiene corporal, ajuda psicomotriu, control de alimentació i medicació". Aquestes tasques definides i especificades als plecs, obren la porta a situacions de risc, tant pels usuaris/es, com per a les treballadores, donat que per exemple no es marca que afaitar només es pot fer amb maquineta elèctrica i mai manual. O tallar les ungles, sense tenir la certesa que la persona no sigui diabètica (cosa totalment prohibida) o no definir situacions on la treballadora familiar hauria de recórrer a personal sanitari, com ara l'alimentació per sonda nasogàstrica, nasogàstrica parental, etc o fer cures que requereixin una mínima formació sanitària.

- La redacció ambigua de la definició de les tasques, dins dels plecs tècnics, amb l'expressió: "així com d'altres que se'n puguin derivar de les anteriorment esmentades, dins de la neteja i que no estiguin descrites", suposa obrir la porta a qualsevol tasca d'àmbit domèstic, sigui o no sigui ajustada a l'àmbit professional.
- L'assignació a l'auxiliar de la llar, en l'article 8.2.1. dels plecs de condicions tècnics, publicats al perfil del contractant amb data de març 2017, de funcions com fer llits, cuidar de la roba (rentadores, planxa, estendre) que no es correspon amb allò que marca el IV Conveni Col·lectiu d'Empreses d'Atenció Domiciliària, on al punt C "Funcions", s'especifica que l'auxiliar de la llar és "la professional encarregada de realitzar la neteja al domicili, ja siguin neteges habituals o puntuals, sempre sota supervisió dels professionals que intervenen en el cas", no sent per tant la seva tasca el fer llits o ocupar-se de la roba.
- La contraposició als plecs de condicions de l'Ajuntament de l'Hospitalet, quan a la plana 11 hi diu: "l'atenció domiciliària se realitzarà principalment a partir de les 9 hores", davant l'article 24 del capítol 6 del conveni del sector vigent, es diu que: "l'horari del SAD comença a partir de les 7 hores del matí i els serveis realitzats els caps de setmana hauran de ser rotatoris".
- La manca de definició i rols de perfils professionals imprescindibles per al correcte desenvolupament del servei, als plecs de condicions del concurs vigent per adjudicar el SAD i que tal i com marca el conveni són:

- Coordinadora tècnica
- Coordinadora de gestió
- Treballadora familiar
- Auxiliar de geriatría
- i auxiliar de llar.

Especialment crític pel correcte desenvolupament del SAD, és el no reconeixement de la figura de la coordinadora de gestió, als esmentats plecs de condicions. Essent aquesta persona la que distribueix les franges horàries, gestionant així els horaris tant de les treballadores com dels usuaris/es i per tant, tenint un rol cabdal dins del Servei d'Atenció Domiciliària.

Per tots aquest motius, els grups municipals ICV-EUiA-Pirates, ERC, CiU i CUP-Poble Actiu de l'Hospitalet de Llobregat presenten al Ple els següents acords:

PRIMER.- Vetllar pel compliment del IV Conveni Col·lectiu d'Empreses d'Atenció Domiciliària corregint, si s'escau, els possibles desajustos als plecs de condicions del concurs d'adjudicació del SAD de l'Hospitalet, descrits a la part expositiva d'aquesta moció, per tal de garantir el marc legal laboral de les treballadores familiars que presten aquest servei municipal i complir amb el compromís expressat per part de l'Ajuntament, d'exigència d'acompliment dels convenis col·lectius.

SEGON.- Instar al Govern local a la implementació de canvis als plecs de condicions de la contractació del Servei d'Atenció Domiciliària de l'Hospitalet (actuals o futurs) adreçats a: la inclusió de la figura de la coordinació de gestió; a dotar d'autonomia a l'equip del SAD respecte a la gestió dels horaris d'atenció a les persones usuàries, per tal de poder garantir la millor coordinació entre les necessitats dels usuaris/es, el nombre de treballadores disponibles i també la conciliació familiar de les mateixes treballadores. També, a incloure dins dels plecs un sistema de control de presència per part de l'Ajuntament, que generi una coordinació entre les treballadores familiars i els Serveis Socials de l'Ajuntament de l'Hospitalet.

TERCER.- Instar al Govern local a la implementació de clàusules socials als plecs de condicions de la contractació del Servei d'Atenció Domiciliària de l'Hospitalet (**actuals o futurs**), adreçades a la millora de les condicions laborals de les treballadores, garantint així el compromís expressat per aquest Ajuntament, d'un sou digne per sobre dels 1.000 euros, tenint en compte que les jornades reduïdes i l'organització de la feina dins del SAD fins ara comportava sous molt precaris. I també per tal de garantir que la prioritat en l'adjudicació d'un servei adreçat a les persones, no estigui basada únicament en criteris econòmics i empresarials.

QUART.- Instar al Govern local a incloure als plecs de condicions del concurs d'adjudicació del Servei d'Atenció Domiciliària (**actuals i futurs**) una clàusula amb la qual es determini la ràtio d'usuaris/es/tr treballadores, per tal de garantir la correcta qualitat del servei municipal prestat.

CINQUÈ.- Instar al Govern local a incloure als plecs de condicions del concurs d'adjudicació del Servei d'Atenció Domiciliària (**actuals o futurs**), el canvi en el còmput del temps d'atenció directa als usuaris/es, de tal manera que l'hora d'atenció facturada per l'empresa i als usuaris de copagament sigui sencera, 60 minuts, i per a corregir així les disfuncionalitats que es poden derivar de la inclusió dels 10 minuts de desplaçament, dins de l'hora d'atenció domiciliària, tant per a les treballadores com per als usuaris/es.

SISÈ.- Instar al Govern local a l'elaboració d'una auditoria de l'últim període de gestió del Servei d'Atenció Domiciliària adjudicat per l'Ajuntament d'Hospitalet a l'empresa Suara Cooperativa, Sccl, per a determinar amb quines condicions laborals (sou, hores per contracte laboral, nombre de noves contractacions i les seves particularitats, les condicions de salut laboral de la plantilla) s'ha vingut duent a terme aquest servei municipal.

SETÈ.- Elaborar un estudi sobre la viabilitat de la remunicipalització del servei, adreçat no només a la valoració de l'impacte de la gestió directa d'aquest servei d'atenció domiciliària, des del punt de vista econòmic, sinó també a definir les millores qualitatives de la creació d'una coordinació integrada dins de l'equip de Serveis Socials, de la figura de la treballadora familiar i del SAD.

VUITÈ.- Instar al Govern local a posar en valor la professionalitat de les treballadores familiars, tenint en compte a més a més, el factor i visió de gènere i la feminització del sector, així com la creació d'una unitat/sistema de

coordinació efectiva entre el SAD i els equips d'atenció primària de Serveis Socials.

NOVÈ.- Donar trasllat d'aquests acords a La Confederació (Patronal del Tercer Sector Social de Catalunya), al Consorci Associació Patronal Sanitària i Social (CAPSS), a l'Associació Estatal d'Entitats de Serveis d'Atenció al Domicili (ASADE), a la Unió Catalana d'Hospitals (UCH) i a l'Associació Catalana de Recursos Assistencials (ACRA) d'una part, i a les organitzacions sindicals FSC-CCOO de Catalunya (Federació de Serveis a la Ciutadania FSC-CCOO), Federació de Serveis Públics (FSP) UGT de Catalunya i a la IAC - CATAC l'Hospitalet.